

საქმე № 330210014601339

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

№ ას-235-223-2017

12 იანვარი, 2018

წელი

№ას-235-223-2017 ზ-----ები

ქ. თბილისი

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

**ნინო ბაქაძური (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ზურაბ ძლიერიშვილი, ბესარიონ ალავიძე**

საქმის განხილვის ფორმა _ ზეპირი განხილვის გარეშე

**საკასაციო საჩივრის ავტორი - ტ----- ზ-----ი, ლ---- ზ-----ი
(მოპასუხეები)**

მოწინააღმდეგე მხარე - მ----- ქ----- (მოსარჩელე)

თავდაპირველი მოსარჩელე - ლ----- ქ-----

**გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - თბილისის სააპელაციო
სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 დეკემბრის
გადაწყვეტილება**

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი – თანხის დაკისრება, უკანონო მფლობელობიდან ნივთების გამოთხოვა

აღწერილობითი ნაწილი

1. 1993 წელს მ----- ქ-----მ (შემდგომში „მყიდველი“ ან „მოსარჩელე“) ფორმად აუცველი (ზეპირი) ხელშეკრულების საფუძველზე ტ----- ზ----- ისაგან (შემდგომში „გამყიდველი“ ან „მოპასუხე“) 2 500 აშშ დოლარად შეიძინა უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, დ----- (შემდგომში „სადავო უძრავი ქონება“ ან „სადავო ბინა“).
2. ქ. თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორის 2011 წლის 25 ნოემბრის დადგენილების თანახმად, მყიდველმა გამყიდველს სრულად გადაუხადა ბინის ნასყიდობის საფასური, 2 500 აშშ დოლარი, თუმცა მიუხედავად ამისა, გამყიდველმა მას ბინა არ გადაუფორმა, მოტყუებით, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით დაეუფლა მყიდველის კუთვნილ თანხას. მისი ქმედება გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, თუმცა ვინაიდან გასული იყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით დადგენილი სისხლისსამართლებრივი დევნის ხანდაზმულობის ათწლიანი ვადა, დადგინდა, რომ ტ. ზ-----ის მიმართ არ უნდა დაწყებულიყო სისხლისსამართლებრივი დევნა.
3. ამავე დადგენილების მიხედვით, 2007 წლამდე მყიდველი და მისი და, ლ----- ქ----- ცხოვრობდნენ სადავო ბინაში, ხოლო 2007 წელს ისინი საცხოვრებლად გადავიდნენ სხვაგან. მას შემდეგ, რაც აღნიშნულის შესახებ შეიტყო გამყიდველმა, მეზობლების თანდასწრებით გააღო სადავო ბინის კარი, აღწერა ბინაში არსებული ნივთები და დაიწყო მასში ცხოვრება.
4. მ----- და ლ----- ქულავებმა (შემდგომში „მოსარჩელები“ სარჩელი

აღძრეს სასამართლოში ტ----- და ლ---- ზ-----ების (შემდგომში „მოპასუხეები“, „კასატორები“ ან „საკასაციო საჩივრის ავტორები“) მიმართ და მოითხოვეს სადავო ბინაში არსებული, მათი კუთვნილი ნივთების მოპასუხეთა უკანონო მფლობელობიდან გამოთხოვა, მოპასუხე ტ----- ზ-----ისთვის ზიანის ანაზღაურების მიზნით 45 000 აშშ დოლარისა და სადავო უძრავ ქონებაზე მოსარჩელეთა მიერ გაწეული სარემონტო ხარჯის (ფანჯრებისა და კარების შეცვლა), 2 150 ლარის ანაზღაურების დაკისრება, მოპასუხე ლ---- ზ-----ისათვის ზიანის ანაზღაურების მიზნით 6000 ლარის, 25000 აშშ დოლარის, 200 რუსული რუბლისა და 2500 ლარის ოქროულობის ღირებულების ანაზღაურების დაკისრება.

5. სარჩელის თანახმად, 1994 წლიდან 16 წლის განმავლობაში მოსარჩელები ცხოვრობდნენ სადავო ბინაში, რომელიც მათ შეიძინეს ფორმდაუცველი ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე და დღემდე არ არის აღრიცხული მყიდველის საკუთრებაში. 2007 წელს მოსარჩელები ამ ბინიდან საცხოვრებლად გადავიდნენ სხვაგან, ხოლო 2010 წელს შეიტყვეს, რომ სადავო ბინაში უკანონოდ შეიჭრა ლ---- ზ-----ი (ტ----- ზ-----ის შვილი), რომელიც დაეუფლა ბინაში არსებულ, მათ კუთვნილ მოძრავ ნივთებს (ავეჯი, ტანსაცმელი და სხვ.), ფულად თანხებს (6000 ლარი, 2500 აშშ დოლარი, 100 ევრო, 200 რუსული რუბლი) და ძვირფასეულობას (2500 ლარის ოქროულობა), რისი ბინიდან წაღებაც მოსარჩელებმა ვერ შეძლეს.
6. 1994 წელს სადავო უძრავი ქონების ღირებულება 2500 აშშ დოლარს შეადგენდა, ხოლო ამჟამად მისი ფასი 45 000 აშშ დოლარია, რაც უნდა დაეკისროთ მოპასუხეებს ზიანის სახით. გარდა ამისა, მოსარჩელებმა ბინაში ცხოვრებისას გასწიეს ხარჯი 2150 ლარის ოდენობით - გამოცვალეს კარ-ფანჯრები და გისოსები. აღნიშნული თანხის ანაზღაურებაც ასევე უნდა დაეკისროთ მოპასუხეებს.
7. მოპასუხეებმა წარდგენილი შესაგებლით სარჩელი არ ცნეს და განმარტეს, რომ მათ არ მიუღიათ სადავო ბინის ნასყიდობის საფასური. მოსარჩელები დაჰპირდნენ, რომ იქირავებდნენ ბინას და შემდგომ შეისყიდდნენ მას, თუმცა დანაპირები არ შეასრულეს და არც თანხა გადაიხადეს. 2010 წელს მოპასუხეებმა სცადეს მათი კუთვნილი უძრავი ქონებიდან მოსარჩელეთა გამოსახლება და შევიდნენ ბინაში, სადაც

არანაირი ნივთები და ფულადი თანხა არ იყო. შესაბამისად, მოსარჩელები ტყუიან, როდესაც მიუთითებენ აღნიშნულზე. მოპასუხებმა მიუთითეს მოთხოვნის ხანდაზმულობაზეც.

8. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 11 აპრილის გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოსარჩელემ.
9. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 დეკემბრის გადაწყვეტილებით სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ: გაუქმდა საქალაქო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება მოპასუხეთა მფლობელობიდან შემდეგი მოძრავი ნივთების გამოთხოვაზე უარის თქმის ნაწილში: მტკერსასრუტი 1 ცალი, თეფშები, სკამი 3 ცალი, ხალიჩები: 1 ცალი ცისფერი და 1 ცალი მწვანე, ხორცის გასატარებელი მანქანა 1 ცალი, ფარდები (3 ცალი ფარდა და სქელი ფარდები), ყავის დასაფქვავი 1 ცალი და ყავის მადულარა 1 ცალი, 1 ცალი კარადა 3 კარებიანი, 1 ცალი დივანი და 2 ცალი სავარძელი, ტაშტი და ამ ნაწილში მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; დადგინდა მოპასუხეთა მფლობელობიდან შემდეგი ნივთების გამოთხოვა: მტკერსასრუტი 1 ცალი; თეფშები; სკამი 3 ცალი; ხალიჩები: 1 ცალი ცისფერი და 1 ცალი მწვანე; ხორცის გასატარებელი მანქანა 1 ცალი; ფარდები (3 ცალი ფარდა და სქელი ფარდები); ყავის დასაფქვავი 1 ცალი და ყავის მადულარა 1 ცალი; 1 ცალი კარადა 3 კარებიანი; 1 ცალი დივანი და 2 ცალი სავარძელი; ტაშტი. გაუქმდა საქალაქო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება მოპასუხე ტ----- ზ-----ისათვის მოსარჩელის სასარგებლოდ 2 500 აშშ დოლარის დაკისრებაზე უარის თქმის ნაწილში და ამ ნაწილში მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ტ. ზ-----ს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისრა 2 500 აშშ დოლარის გადახდა; დანარჩენ ნაწილში გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელი.
10. სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია წინამდებარე განჩინების 1-3 პუნქტებში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები, ასევე მიუთითა საქმეზე მოწმის სახით დაკითხულ პირთა ჩვენებებზეც, რომლებიც ადასტურებდნენ მ----- ქ-----ს მიერ ტ----- ზ-----ისათვის თანხის, 2 500 აშშ დოლარის გადაცემის ფაქტს და აღნიშნა,

რომ მოსარჩელესა და მოპასუხეს შორის არსებობდა ზეპირი შეთანხმება უძრავი ნივთის ნასყიდობის თაობაზე, თუმცა ვინაიდან, საბოლოოდ, საკუთრების უფლების გადაცემის შესახებ მხარეთა შორის წერილობითი ხელშეკრულება არ გაფორმებულა, მყიდველის მიერ გამყიდველისათვის გადაცემული 2 500 აშშ დოლარი წარმოადგენდა სამართლებრივი საფუძვლის გარეშე მიღებულ თანხას და შესაბამისად, არსებობდა აღნიშნული თანხის მოსარჩელისთვის დაბრუნების საფუძველი.

11. სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა მოსარჩელის პრეტენზია, რომ ბინის ღირებულების გაზრდის გამო მოპასუხეს უნდა დაკისრებოდა მის სასარგებლოდ 45 000 აშშ დოლარის გადახდა.
12. სასამართლომ ასევე არ გაიზიარა მოპასუხეთა პრეტენზია მოთხოვნის ხანდაზმულობის თაობაზე, მიუთითა სამოქალაქო კოდექსის 128-ე, 130-ე მუხლებზე და აღნიშნა, რომ ხანდაზმულობის 10 წლიანი ვადის ათვლა უნდა დაუკავშირდეს მფლობელობის შეწყვეტას, ხოლო ვინაიდან მოსარჩელები 2010 წლის 25 იანვრამდე ფლობდნენ სადავო უძრავ ქონებას, ხოლო სარჩელი სასამართლოში წარადგინეს 2014 წელს, დაცულია კანონით დადგენილი სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადაც.
13. სააპელაციო პალატამ დადასტურებულად მიიჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას მოპასუხეებმა გარკვეული სახის მოძრავი ნივთების (მტვერსასრუტი 1 ცალი; თეფშები; სკამი 3 ცალი; ხალიჩები: 1 ცალი ცისფერი და 1 ცალი მწვანე; ხორცის გასატარებელი მანქანა 1 ცალი; ფარდები (3 ცალი ფარდა და სქელი ფარდები); ყავის დასაფქვავი 1 ცალი და ყავის მადულარა 1 ცალი; 1 ცალი კარადა 3 კარებიანი; 1 ცალი დივანი და 2 ცალი სავარძელი; ტაშტი) მოსარჩელისათვის დაბრუნების ნაწილში ცნეს სარჩელი და დაადასტურეს აღნიშნული ნივთების მათ მიერ ფლობის ფაქტი. სასამართლომ იხელმძღვანელა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3, 208-ე მუხლებით და მიიჩნია, რომ არსებობდა ამ ნაწილში სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი.
14. რაც შეეხება სასარჩელო მოთხოვნას სხვა მოძრავი ნივთების მოპასუხეთა მფლობელობიდან გამოთხოვის, ფულადი თანხისა და ძვირფასეულობის შესაბამისი ღირებულების მოპასუხეთათვის

დაკისრების შესახებ, სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოსარჩელეს რაიმე მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა სარჩელით მოთხოვნილი მოძრავი ნივთების, ფულადი თანხისა და ძვირფასეულობის მოპასუხეების ფაქტობრივ მფლობელობაში ყოფნის ფაქტს, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის შესაბამისად, სასამართლოსთვის არ წარუდგენია, შესაბამისად, არ არსებობდა ამ ნაწილში სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი.

15. სასამართლომ ასევე უარყო სასარჩელო მოთხოვნა სადავო უძრავ ქონებაზე გაწეული, კარ-ფანჯრის გამოცვლის სარემონტო ხარჯის მოპასუხეთათვის დაკისრების შესახებ, მიუთითა სამოქალაქო კოდექსის 980-ე მუხლზე და აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში ვინაიდან დადგენილია, რომ მხარეთა შორის შედგა მხოლოდ ზეპირი შეთანხმება ბინის ნასყიდობის შესახებ და სადავო უძრავი ქონება ამჟამადაც მოპასუხეთა საკუთრებაშია, შესაბამისად, არ დასტურდებოდა მოსარჩელის ხარჯით გაუმჯობესებულ მდგომარეობაში ქონების მოპასუხეთათვის დაბრუნება, ანუ მოსარჩელის ხარჯზე მოპასუხის გამდიდრების ფაქტი, რაც კონდიქციური მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველს ქმნიდა.

16. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე საკასაციო საჩივარი წარადგინეს მოპასუხეებმა, მოითხოვეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება სარჩელის დაკმაყოფილებულ ნაწილში და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

17. კასატორების მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ არასწორად შეაფასა საქმეში არსებული მოწმეთა ჩვენებები და არასწორად დაადგინა, რომ მოსარჩელემ მოპასუხე ტ----- ზ-----ს გადაუხადა ზეპირი ნასყიდობის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ბინის ნასყიდობის საფასური 2 500 აშშ დოლარი. მოწმეთა განმარტებებიდან აღნიშნული გარემოება არ დასტურდება. შესაბამისად, სასამართლომ საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები დაადგინა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 და 105-ე მუხლების მოთხოვნათა დარღვევით.

18. სასამართლომ ასევე არასწორად განმარტა სამოქალაქო კოდექსის 128-

ე მუხლი და ხანდაზმულად არ მიიჩნია მოსარჩელის მოთხოვნა მაშინ, როდესაც საქმის მასალებით არ დგინდება კონკრეტულად როდიდან ცხოვრობდა მოსარჩელე სადავო ბინაში ან/და როდის შეწყვიტა მასზე მფლობელობა.

19. სააპელაციო სასამართლომ მოპასუხეთა მითითება, რომ მოსარჩელის მიერ სარჩელით მოთხოვნილი მოძრავი ნივთების ნაწილი იმყოფებოდა სადავო ბინის სადარბაზოში მდებარე სათავსოში, მიიჩნია იმ ფაქტის აღიარებად, რომ აღნიშნული ნივთები იმყოფებოდა მოპასუხეთა მფლობელობაში და დაადგინა უკანონო მფლობელობიდან მათი გამოთხოვა. სინამდვილეში კი ამგვარ აღიარებას ადგილი არ ჰქონია - მოპასუხეებმა მხოლოდ განაცხადეს, რომ მას შემდეგ, რაც ბინის დაბრუნების მიზნით შევიდნენ სადავო უძრავ ქონებაში, მათ გარეთ გამოიტანეს ბინაში არსებული ნივთები, დააწყეს სადარბაზოში არსებულ სათავსოში და მზად იყვნენ მოსარჩელისათვის დაებრუნებინათ ისინი.
20. კასატორებმა მოითხოვეს მათი საკასაციო საჩივრის ზეპირი მოსმენით განხილვა.
21. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 2 ივნისის განჩინებით საკასაციო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მიხედვით დასაშვებობის შესამოწმებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

22. საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მოთხოვნებს, რის გამოც მიჩნეულ უნდა იქნას დაუშვებლად.
23. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე

მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე.

24. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არცერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლი.

25. კასატორების ძირითადი პრეტენზია ეხება იმას, რომ სააპელაციო სასამართლომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 და 105-ე მუხლების მოთხოვნათა დარღვევით არასწორად მიიჩნია დადგენილად მოსარჩელის მიერ მოპასუხისათვის ფორმალური ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე თანხის გადახდის ფაქტი, რაც საფუძვლად დაუდო მისთვის აღნიშნული თანხის გადახდის დაკისრებას. კასატორების მორიგი პრეტენზია კი ეხება სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობას.

26. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). დასაბუთებულ პრეტენზიაში

იგულისხმება მითითება იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და, რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება.

27. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორებმა სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით, ვერ წარმოადგინეს დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია.
28. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ყოველი კონკრეტული საქმის გადაწყვეტა სასამართლოში დაკავშირებულია გარკვეული ფაქტების დადგენასთან. ფაქტების დადგენის აუცილებლობა განპირობებულია იმით, რომ სასამართლო იხილავს და წყვეტს მხარეთა შორის წარმოქმნილ დავებს, რომლებიც სამართლით რეგულირებული ურთიერთობებიდან წარმოიშობიან. სამართლებრივი ურთიერთობა კი შეიძლება აღმოცენდეს, განვითარდეს ან შეწყდეს მხოლოდ იურიდიული ფაქტების საფუძველზე, ანუ ისეთი ფაქტების საფუძველზე, რომლებსაც სამართლის ნორმა უკავშირებს გარკვეულ იურიდიულ შედეგს (**იხ. სუსგ №ას-1117-1074-2016, 2017 წლის 6 მარტი**).
29. საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ მის უფლებამოსილებაში არ შედის ფაქტების დადგენა, არამედ იგი ამოწმებს მხოლოდ იმას, თუ რამდენად სწორად განახორციელა ეს პროცესი სააპელაციო სასამართლომ.
30. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლით გათვალისწინებულია სასამართლოს მიერ მტკიცებულებების შეფასების წესი. კერძოდ, მოცემული მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილების თანახმად, სასამართლოსათვის არავითარ მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა. სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ.
31. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მტკიცებულებათა შეფასება სათანადოდ

მოტივირებული და დამაჯერებელი უნდა იყოს. მტკიცებულებათა შეფასება ეფუძნება შეჯიბრებითობის ფარგლებში მხარეთა მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებების ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას და არა - სასამართლოს სუბიექტურ მოსაზრებებს.

32. სასამართლოს, როგორც ნეიტრალური არბიტრის როლი მტკიცების პროცესში შემოიფარგლება მტკიცების საგნის სწორად განსაზღვრით, მხარეთა შეჯიბრებითობის ხელმძღვანელობით, წარმოდგენილი მტკიცებულებების დასაშვებობა-განკუთვნიადობის შემოწმებითა და შეკრებილ მტკიცებულებათა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლით დადგენილი წესით შესწავლა-ანალიზით, სწორედ მათ საფუძველზე ყალიბდება მოსამართლის შინაგანი რწმენა და იგი საფუძვლად დაედება მიღებულ გადაწყვეტილებას **(სუსგ №ას-839-805-2016, 2017 წლის 6 მარტი)**.

33. ამასთან, სამოქალაქო საპროცესო სამართალში მოქმედი მტკიცების ტვირთის სამართლიანი და ობიექტური განაწილების სტანდარტი გულისხმობს მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის ისე განაწილებას, რომ მოსარჩელესა და მოპასუხეს დაეკისროთ იმ ფაქტების დამტკიცების ტვირთი, რომელთა მტკიცება მათთვის ობიექტურად შესაძლებელია, ანუ მტკიცების ტვირთი ეკისრება მას, ვინც ამტკიცებს და არა - მას, ვინც უარყოფს.

34. მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო სასამართლომ სადავო გარემოება - მოსარჩელის მიერ მოპასუხე ტ----- ზ-----ისათვის ფორმალური ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე თანხის, 2 500 აშშ დოლარის გადახდის ფაქტი დადგენილად მიიჩნია როგორც საქმეში არსებული ქ. თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორის 2011 წლის 25 ნოემბრის დადგენილებით, ასევე საქმეზე მოწმის სახით დაკითხულ პირთა - მაყვალა ალანის, კახა ფაჟვასა და ბესიკ ნარმანიას ჩვენებებით. აღნიშნულის საწინააღმდეგო რაიმე მტკიცებულების წარდგენა კი მოპასუხე მხარემ ვერ შეძლო. კასატორებს არც საკასაციო სასამართლოში წარმოუდგენიათ სამართლებრივად წონადი არგუმენტები, რომლებიც გააქარწყლებდა მოცემულ საკითხზე გასაჩივრებული განჩინების მსჯელობასა და დასკვნებს. კასატორების მხოლოდ მითითება, რომ სასამართლომ არასწორად შეაფასა მოწმეთა ჩვენებები, ვერ მიიჩნევა დაკისრებული

თანხის გადახდის ვალდებულებისაგან მოპასუხეთა გათავისუფლების საფუძველად.

35. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორების პრეტენზიას სასამართლოს მიერ ხანდაზმულობის ვადის არასწორად გამოთვლის თაობაზე და აღნიშნავს შემდეგს: სამოქალაქო კოდექსის 128-ე მუხლის პირველ ნაწილის შესაბამისად, სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადაში მოიაზრება დრო, რომლის განმავლობაშიც უფლებამოსილ პირს შეუძლია თავისი უფლების რეალიზაცია ან დაცვა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, ხანდაზმულობის საერთო ვადა შეადგენს 10 წელს. სამოქალაქო კოდექსის 130-ე მუხლი კი ხანდაზმულობის დაწყებას მოთხოვნის წარმოშობის მომენტს უკავშირებს, ხოლო მოთხოვნის წარმოშობის მომენტად მიიჩნევა დრო, როდესაც პირმა შეიტყო ან უნდა შეეტყო უფლების დარღვევის შესახებ, ე.ი თუ ხანდაზმულობის წარმოშობის მომენტის დადგენა ობიექტურად შეუძლებელია, ყურადღება უნდა მიექცეს სუბიექტურ მომენტს. ამასთან, იგულისხმება, რომ ხანდაზმულობის წარმოშობის ობიექტური და სუბიექტური მომენტები თანმხვედრია, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ მოსარჩელე არ ეთანხმება ხანდაზმულობის წარმოშობის ობიექტური და სუბიექტური მომენტების თანხვედრას, მაშინ მტკიცების ტვირთი ეკისრება მას იმის გასარკვევად, თუ როდიდან უნდა დაიწყოს ხანდაზმულობის ვადის ათვლა. ამასთან, მხოლოდ სუბიექტურ ფაქტორზე - უნდა შეეტყო, მხოლოდ მაშინ შეიძლება დაყრდნობა, თუ სამართლებრივი ურთიერთობის თავისებურებიდან გამომდინარე, პრაქტიკულად შეუძლებელია ობიექტური ფაქტორის განსაზღვრა (**იხ. სუსგ საქმე №ას-158-154-2016, 10 თებერვალი, 2017 წელი; საქმე №ას-547-515-2012, 11 ივნისი, 2012 წელი**).

36. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს კასატორების პრეტენზიას იმის თაობაზე, რომ საქმის მასალებით არ ირკვევა, თუ როდიდან ცხოვრობდა მოსარჩელე სადავო ბინაში ან/და როდის შეწყვიტა მასზე მფლობელობა, რაც სასამართლოს მიერ სასარჩელო ხანდაზმულობის არასწორად ათვლის საფუძველი გახდა.

37. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებას იმის თაობაზე, რომ მოსარჩელის ოჯახი 2010 წლამდე ფლობდა სადავო უძრავ

ქონებას, ხოლო 2010 წლის იანვარში მოპასუხეებმა დაიკავეს სადავო ბინა (იხ. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების 4.1.4 პუნქტი), ანუ ამ პერიოდიდან მოსარჩელის მფლობელობა სადავო ქონებაზე შეწყდა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემული გარემოება დადასტურებულია როგორც საქმეში არსებული ქ. თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორის 2011 წლის 25 ნოემბრის დადგენილებით (იხ. ტ. 1. ს.ფ. 138-139), ასევე თავად მოპასუხეთა მიერ სარჩელზე წარდგენილი შესაგებლით, რომელშიც მოპასუხეები მიუთითებენ, რომ მოსარჩელეთა გამოსახლების მიზნით 2010 წლის იანვარში მიმართეს პოლიციას, ხოლო იანვრის ბოლოს გააღეს ბინა და აღწერეს მასში არსებული ნივთები (იხ. ტ. 1, ს.ფ. 45).

38. ამრიგად, იმ პირობებში, როდესაც ზემოაღნიშნული გარემოებების გამაბათილებელ რაიმე მტკიცებულებაზე კასატორები ვერ მიუთითებენ და არც საქმის მასალებით ირკვევა საწინააღმდეგო, საკასაციო პალატა თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლომ ხანდაზმულობის ვადის ათვლა მართებულად დაუკავშირა მოსარჩელეთა მიერ სადავო ბინის მფლობელობის შეწყვეტას, შესაბამისად, მართებულად მიიჩნია, 2014 წელს აღძრული სარჩელი ხანდაზმულობის ვადის დაცვით წარდგენილად.

39. ამრიგად, საკასაციო პალატის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევებით, ვერც კასატორი მიუთითებს რაიმე ისეთ საპროცესო დარღვევაზე, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე.

40. საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები არც სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების საკასაციო სასამართლოს სტაბილური პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ განსხვავდება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან, არც დასაბუთებული პოზიციის წარმოდგენილი ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასთან ან/და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან წინააღმდეგობის საფუძვლით.

41. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.
42. რაც შეეხება კასატორის შუამდგომლობას საკასაციო საჩივრის ზეპირი მოსმენით განხილვის შესახებ, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 მარტის განჩინებით საკასაციო საჩივარი, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, მიღებულ იქნა წარმოებაში და დადგინდა დასაშვებობის შემოწმება ზეპირი მოსმენის გარეშე, რის თაობაზეც ეცნობათ მხარეებს.
43. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 401-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ამ კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე საკასაციო საჩივრის დასაშვებობას ამოწმებს სასამართლოს კოლეგიური შემადგენლობა. კოლეგია უფლებამოსილია, აღნიშნული საკითხი გადაწყვიტოს ზეპირი განხილვის გარეშე. საკასაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობის შემთხვევაში კი სასამართლო მსჯელობს საქმის ზეპირი მოსმენით განხილვის მიზანშეწონილობაზე.
44. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, რაკი წინამდებარე საკასაციო საჩივარი სასამართლოს მიერ დაუშვებლად იქნა მიჩნეული, ვერ დაკმაყოფილდება შუამდგომლობა მისი ზეპირი მოსმენით განხილვის შესახებ.
45. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 401-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, თუ საკასაციო საჩივარი დაუშვებლად იქნება მიჩნეული, პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70%. მოცემულ შემთხვევაში, ვინაიდან საკასაციო საჩივარი დაუშვებლად იქნა მიჩნეული, კასატორებს უნდა დაუბრუნდეთ საკასაციო საჩივარზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 308.55 ლარის 70% - 215.98 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დაადგინა

1. ტ----- ზ-----ისა და ლ---- ზ-----ის საკასაციო საჩივარი, როგორც დაუშვებელი, დარჩეს განუხილველი;
2. კასატორების ტ----- ზ-----ისა და ლ---- ზ-----ის შუამდგომლობა საქმის ზეპირი მოსმენით განხილვის თაობაზე არ დაკმაყოფილდეს უსაფუძვლობის გამო;
3. კასატორებს ტ----- ზ-----სა (პ/ნ: 0-----) და ლ---- ზ-----ს (პ/ნ: 4-----) დაუბრუნდეთ ლ---- ზ-----ის მიერ 2017 წლის 7 მარტს №2/8044 საგადახდო დავალებით გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის, 308.55 ლარის 70% - 215.98 ლარი შემდეგი ანგარიშიდან: ქ. თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“ ბანკის კოდი TRESGE22, **მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 3 0077 3150;**
4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ნ. ბაქაქური

მოსამართლეები:

ზ. ძლიერიშვილი

ბ. ალავიძე